

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **OLMAN SERVICE s.r.o.**, IČO: 262 93 102, se sídlem Jakuba Obrovského 1389/1b, Brno, zast. Mgr. Eliškou Barthelemy, advokátkou, se sídlem Národní 58/32, Praha 1, proti žalovanému: **Státní úřad inspekce práce**, se sídlem Kolářská 451/13, Opava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2020, č. j. 5783/1.30/20-5, sp. zn. S9-2019-463, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 15. 12. 2022, č. j. 30 Ad 19/2020-97,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeném rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Jihomoravský kraj a Zlínský kraj (dále též „inspektorát“) ze dne 8. 7. 2020, č. j. 27463/9.30/19-15, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kterého se dopustil tím, že

- umožnil výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bod 1. a 2. zákona o zaměstnanosti, když dne 26. 11. 2018 umožnil výkon závislé práce spočívající v provádění úklidových prací osobám ukrajinské státní příslušnosti M. P. a I. H. na pracovišti společnosti BAUHAUS k.s. (dále též „BAUHAUS“) na adrese Strážní 852/7, Brno, a I. S. na pracovišti téže společnosti na adrese Řečkovická 3/555, Brno, mimo pracovněprávní vztah, čímž byl porušen § 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník

práce, a bez povolení k zaměstnání, čímž byl porušen § 89 odst. 2 zákona o zaměstnanosti.

- umožnil výkon nelegální práce dle § 5 písm. e) bod 1 zákona o zaměstnanosti, když dne 26. 11. 2018 umožnil výkon závislé práce spočívající v provádění úklidových prací osobám ukrajinské státní příslušnosti M. H. na pracovišti společnosti BAUHAUS na adrese Strážní 852/7, Brno, a T. Y. na adrese Řečkovická 3/555, Brno, mimo pracovněprávní vztah, čímž byl porušen § 3 zákoníku práce.

Za uvedené přestupky inspektorát žalobci uložil podle § 35 písm. b) a § 46 zákona 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a podle § 140 odst. 4 písm. f) zákona o zaměstnanosti pokutu ve výši 350.000 Kč.

[2] Krajský soud žalobu žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného nadepsaným rozsudkem zamítl. S poukazem na rozsudek NSS č. j. 6 Ads 46/2013-35 shledal naplnění znaků závislé práce ukrajinských pracovníků ve vztahu k žalobci ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce. Jakým způsobem jim byla vyplácena mzda, není pro posouzení jejich hospodářské závislosti na zaměstnavateli (žalobci) klíčové. Není pochyb o tom, že pracovníce nevykonávaly práci na odpovědnost společnosti BA-ST s.r.o. či jiného subdodavatele, ale pracovaly na zakázce žalobce, za jejíž realizaci nesl veškerou odpovědnost samotný žalobce. Cizinky byly srozuměny s nadřazeným postavením žalobce a podle toho se také chovaly.

[3] Žalobcem namítaná skutečnost, že některé z pracovníků neoznačily za svého zaměstnavatele žalobce, nikterak neprokazuje, že žalobce ve vztahu k těmto pracovníkům reálně nevystupoval jako zaměstnavatel. Pracovníce si při kontrole prováděné dne 26. 11. 2018 nevybavily, že by v říjnu či v listopadu 2018 uzavřely dohodu o provedení práce se společností BA-ST s.r.o. Krajský soud ve shodě se správními orgány konstatoval, že doložené dohody o provedení práce slouží k formálnímu zastření skutečného charakteru vztahu mezi pracovníky a žalobcem. Na práci cizinek se nic neměnilo, i když se formálně měnil jejich zaměstnavatel. V řízení vyšly najevo skutečnosti bezpečně prokazující, že pracovníce byly fakticky řízeny pokyny žalobce a nikoli pokyny společnosti BA-ST s.r.o. Nic nenasvědčuje tomu, že by pracovníce byly jakkoliv vedeny, kontrolovány či organizovány subdodavatelem – ten se na jejich práci nijak nepodílel.

[4] Žalobní námitku týkající se postupu správních orgánů v rozporu se zásadou materiální pravdy krajský soud neshledal důvodnou. Krajský soud se ztotožnil se závěrem inspektorátu, že navržené důkazy výpovědí svědků by nemohly ke skutkovému stavu přinést nic nového. Žalobcovo tvrzení o výkonu závislé práce kontrolovaných cizinek pro společnost BA-ST s.r.o. je nevěrohodné. Krajský soud nepřisvědčil ani tvrzení žalobce, že odpovědi pracovníků nejsou důvěryhodné, neboť ty odpovídaly jednoznačně a věcně na jednoduché otázky týkající se výkonu jejich práce. Důkaz protokolem o výsledku jiné kontroly provedené Oblastním inspektorátem práce pro Jihočeský kraj a Vysočinu není relevantní, neboť se jedná o jiný a skutkově odlišný případ. K namítané likvidační výši uložené pokuty krajský soud uvedl, že se jedná o opožděně uplatněný žalobní bod.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

pokračování

[5] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Vytknul krajskému soudu, že převzal nesprávně zjištěnou skutkovou podstatu a na jejím základě pak rozhodoval. Vyjádřil přesvědčení, že ani u jedné z posuzovaných pracovníků nedošlo k naplnění všech znaků závislé práce. Některé z pracovníků pracovaly na daném pracovišti jenom týden, některé nedostaly ještě ani svou první odměnu, avšak žalovaný i soud dovodili, že byl naplněn znak soustavnosti zakládající závislou práci. Žádná z pracovníků neuvědla, že jim práci zadává a kontroluje ji stěžovatel. I přesto však soud i žalovaný dovodili, že je to právě stěžovatel, kdo práci pracovníkům zadává a kdo je kontroluje.

[6] Všechny pracovníce jasně uvedly, že odměnu jim poskytuje osoba odlišná od stěžovatele. Stěžovatel doložil faktury, které platí svému subdodavatelovi BA-ST s.r.o., který je skutečným zaměstnavatelem kontrolovaných pracovníků. Nedává smysl, proč by stěžovatel platil faktury subdodavatelovi a pak ještě i mzdy daným pracovníkům. Soud ani žalovaný vůbec neuvažovali nad tím, že prostředníkem by mohl být žalobce, který by zprostředkoval skrz sebe práci subdodavatele pro BAUHAUS.

[7] Žalovaný odmítl doplnění důkazů ze strany stěžovatele a jakékoli důkazy, které stěžovatel předložil, vyložil v jeho neprospěch. Z výpovědí pracovníků byly použity pouze ty pasáže, které jsou v neprospěch stěžovatele, a ty, které jsou v jeho prospěch, byly zcela ignorovány.

[8] V doplnění kasační stížnosti stěžovatel namítl, že se krajský soud nevypořádal s námitkami žalobce o nenaplnění všech znaků závislé práce. Zcela chybný je závěr správních orgánů, že smluvní vztah uzavřený mezi žalobcem a společností BA-ST s.r.o., která byla subdodavatelem úklidových prací, je čistě účelový, a že předložené důkazy (smlouva o dodávce úklidu, faktury, objednávky mezi žalobcem a BA-ST s.r.o.) nic neprokazují.

[9] Pochybení krajského soudu lze ilustrovat na případě jedné z pracovníků, u níž měly být údajně naplněny všechny znaky závislé práce. Jedná se o paní H., ohledně které stěžovatel v řízení před krajským soudem velmi podrobně argumentoval, proč nešlo o závislou práci. Krajský soud tyto argumenty uvádí, avšak následně je zcela nepochopitelně pominul a nevypořádal.

[10] Krajský soud se naopak detailně věnoval paní Y., což svědčí o účelovosti postupu ve smyslu „vybírání si toho, co se hodí“. Krajský soud se touto osobou zabýval, aniž by se zabýval postavením jiných cizinek, u kterých měl stěžovatel silnější argumenty, že k výkonu závislé práce nedošlo. To podle stěžovatele ukazuje na nahodilost argumentů, které si krajský soud pro posouzení věci vybíral. V jiných situacích krajský soud dovodil, že pracovníce nebyly dostatečně obeznámeny se skutkovým stavem věci, a proto jejich výpověď považoval za irelevantní. Naopak v případě paní Y. se správními orgány a soudem „hodilo“, že vypověděla, že ji zaměstnává stěžovatel, a tak správní orgány a soud tuto argumentaci převzaly. Učinily tak přesto, že pracovní smlouvu má uzavřenou se společností BA-ST s. r. o. Krajský soud ani správní orgány se nevypořádaly s argumenty svědčícími o nevině stěžovatele.

[11] K prokázání toho, že pracovnice nebyly vůči stěžovateli ve vztahu závislé práce, navrhoval stěžovatel ve správním řízení mj. výsledk V. G., zmocněnce společnosti BA-ST s.r.o., a M. S., manažera zakázek stěžovatele, který prováděl kontrolu rozsahu a kvality dodávky provedené společností BA-ST s.r.o. na pracovišti společnosti BAUHAUS v Brně Ivanovicích. Tomuto návrhu inspektorát nevyhověl a krajský soud se s jeho závěrem ztotožnil s tím, že provedení výsledku uvedených svědků by bylo nadbytečné, jelikož zde nebyla rozumná pochybnost o vině stěžovatele. Ve skutečnosti pochybnost o tom, zda se stěžovatel dopustil přestupku, tu byla od samého počátku tím spíše, že na jiných pracovištích se v totožných případech inspekce nedospěla k závěru o porušení právních předpisů.

[12] Zarážející je také závěr krajského soudu, že dohody o provedení práce uzavřené mezi pracovníci a BA-ST s.r.o. slouží k zastření toho, vůči komu je skutečně vykonávána závislá práce, což lze poměrně obtížně prokázat. Z kopií dohod o provedení práce a výdajových pokladních dokladů poskytnutých společností BA-ST s.r.o. vyplývá, že ukrajinské pracovnice zastížené při kontrole dne 26. 11. 2018 byly v předmětném období zaměstnankyněmi této společnosti, která jim vyplácela z titulu dohody o provedení práce za odvedenou práci odměnu k jejich rukám.

[13] Stěžovatel dále vyjádřil nesouhlas se způsobem, jakým se krajský soud vypořádal s poukazem stěžovatele na jiný totožný případ, v němž stěžovatel po kontrole na pracovišti v Českých Budějovicích, kde došlo k podezření na výkon nelegální práce občanem Ukrajiny, následně předložil smlouvu se svým subdodavatelem služeb, na základě které dospěl inspektorát k závěru, že na straně stěžovatele nebyly zjištěny žádné nedostatky. Stěžovateli tak vzniklo legitimní očekávání. Krajský soud účelově a nesprávně argumentoval tím, že posuzované věci nebyly totožné. Rozpornost a nekoherentnost argumentace krajského soudu stěžovatel spatřuje v tom, že zásadním rozdílem pro odlišení obou situací měla být výpověď jedné z pracovníků, ačkoli krajský soud zároveň uvedl, že výpověď pracovníků o tom, kdo jim přiděluje práci, nemusí být a není relevantní.

[14] Uložená pokuta je pro stěžovatele likvidační, neboť je zaměstnavatel na chráněném trhu práce a poskytuje práci cca 290 osobám se zdravotním postižením. Uznání stěžovatele vinným by mělo za důsledek nemožnost nadále vykonávat tuto činnost, jelikož činnost stěžovatele je na příspěvcích státu *de facto* závislá a bez podpory státu by nebyla finančně udržitelná.

[15] Žalovaný ve svém vyjádření označil kasační stížnost za nedůvodnou a ztotožnil se se závěry krajského soudu.

III. Posouzení kasační stížnosti

[16] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátkou. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

pokračování

Neshledal vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[17] Kasační stížnost není důvodná.

[18] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v této věci se jedná o posouzení, zda se stěžovatel dopustil přestupku podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti, podle kterého *právní osoba nebo podnikající fyzická osoba se přestupku dopustí tím, že umožní výkon nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 1 nebo 2*. V posuzované věci se jedná o oba tyto body, tj. o závislou práci vykonávanou fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah (bod 1) a práci vykonávanou cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle zákona vyžadováno, nebo v rozporu se zaměstnaneckou kartou, kartou vnitropodnikově převedeného zaměstnance nebo modrou kartou vydanými podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo bez některé z těchto karet (bod 2). Stěžovatel svojí argumentací zpochybňuje naplnění skutkové podstaty uvedené v bodu 1 výše uvedeného ustanovení zákona o zaměstnanosti.

[19] Nejvyšší správní soud v první řadě ve shodě s krajským soudem konstatuje, že definiční znaky závislé práce ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce zdejší soud vymezil v rozsudku ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013 – 35, č. 3027/2014 Sb. NSS, v němž v bodu 29 uvedl, že *„společným rysem a jakýmsi leitmotivem všech znaků závislé práce vymezených (nově) v § 2 odst. 1 zákoníku práce, je osobní či hospodářská závislost zaměstnance na zaměstnavateli. Tyto znaky slouží k odlišení závislé práce od jiných ekonomických aktivit (zejména samostatného podnikání), ale také od aktivit jiného charakteru (zejména mezilidské výpomoci). Proto musí správní orgány při postihování nelegální práce v řízení obviněnému prokázat naplnění všech těchto znaků – zaměstnanec osobně a soustavně vykonává práci jménem zaměstnavatele a podle jeho pokynů, přičemž se vůči zaměstnavateli nachází v podřízeném vztahu. Odměna tedy sice přísně vzato nepředstavuje samostatný definiční znak závislé práce (jde o povinnost, která zaměstnavateli na základě výkonu práce vzniká), avšak pokud jedna osoba poskytne nebo přislíbí druhé za její činnost odměnu, jde o významnou skutečnost pro posouzení, zda mezi nimi existuje vztah nadřízenosti a podřízenosti vyplývající z hospodářské závislosti zaměstnance na zaměstnavateli.“*

[20] Nejvyšší správní soud má stejně jako krajský soud za to, že znaky závislé práce podle § 2 odst. 1 zákoníku práce byly v posuzované věci naplněny, jelikož ukrajinské pracovnice práci vykonávaly osobně, soustavně v rozmezí jednoho týdne až několik let, jménem zaměstnavatele (stěžovatele), neboť plnily jeho závazek spočívající v provádění úklidových prací vůči společnosti BAUHAUS, a podle pokynů stěžovatele – z výpovědi paní P., S. a Y. vyplynulo, že se podřizovaly pokynům osob, které si spojovaly se stěžovatelem. Rovněž pan Š., zaměstnanec společnosti BAUHAUS a vedoucí obchodního centra při poskytnutí součinnosti uvedl, že ukrajinské pracovnice má na starosti pan P. z OLMANu.

[21] Přesvědčení stěžovatele, že ani u jedné z posuzovaných pracovnic nedošlo k naplnění všech znaků závislé práce, proto neobstojí. Na tomto závěru nic nemění ani stěžovatelem namítaná skutečnost, že některé pracovnice pracovaly na daném pracovišti pouze týden (paní H.) a některé nedostaly ani svou první odměnu za práci. I časový úsek o

délce 1 týdne je totiž dostatečně dlouhý k tomu, aby se mohlo jednat o soustavný výkon práce. Jak výstižně konstatoval krajský soud, soustavnost nelze zaměňovat s dlouhodobostí.

[22] Ohledně tvrzení stěžovatele, že žádná z pracovníků nevedla, že jim zadává práci a kontroluje ji, Nejvyšší správní soud v první řadě poukazuje na výpovědi ukrajinských pracovníků. Paní H. v rámci poskytnutí součinnosti uvedla, že pracuje pro H. P., pro OLMAN nepracuje. BAUHAUS má smlouvu s Olmanem a Olman má smlouvu s H. P. Pracovní dobu stanovil vedoucí z OLMANu, pan P. Paní Y. v rámci poskytnutí součinnosti uvedla, že pracuje pro společnost OLMAN spol. s r.o. cca 2,5 roku, a dále uvedla, že má rozpis práce od společnosti OLMAN a zmínila v této souvislosti pana S. z této společnosti a jeho telefonní číslo. Uvedla rovněž, že má dohodu o provedení práce se společností ANNESA, neví přesně, kdy ji podepisovala. Paní S. v rámci poskytnutí součinnosti uvedla, že pracuje pro OLMAN cca 5 měsíců. Práci jí přiděluje a kontroluje jí pan S., vedoucí od OLMANU. Nemá žádnou pracovní smlouvu ani dohodu, je tu stále na zkoušku. Paní H. při výslechu na cizinecké policii dne 26. 11. 2018 na otázku, kdo je jejím zaměstnavatelem, odpověděla, že se domluvila přes známé a přišla pracovat. Paní P. při výslechu na cizinecké policii dne 26. 11. 2018 uvedla, že jejím zaměstnavatelem je stěžovatel a kvalitu její práce kontrolovali jeho zaměstnanci. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že při kontrole na sobě měla paní S. a Y. šedobílá trička s označením „OLMAN FACILITY SERVICES“, paní H., P. a H. trička s nápisem „OLMAN“, z čehož inspektorát správně dovodil, že vůči třetím osobám tyto pracovníce musely vystupovat jménem stěžovatele, nikoli jménem společnosti BA-ST či snad společnosti DOLCE VITA.

[23] Paní Y. a S. tedy v souvislosti s vykonávanou prací výslovně zmínily pana S., který je uveden v příloze č. 4 smlouvy o provádění úklidových prací mezi společností BAUHAUS k. s. a stěžovatelem ze dne 29. 8. 2013, jakožto odpovědná osoba za stěžovatele. Náplň i způsob jejich práce byl zcela totožný - prováděním úklidových prací plnily závazek stěžovatele dle smlouvy mezi ním a společností BAUHAUS. Obstojí proto závěr správních orgánů, že to byl stěžovatel, kdo pracovníkům zadával práci a kontroloval je. Tento závěr potvrzuje také výpověď pana Š., který v rámci poskytnutí součinnosti uvedl, že úklid dělá společnost OLMAN na základě písemné smlouvy o dílo. Čtyři uklízející osoby zná vizuálně, nikoli však jménem, ty co jsou zde dnes z těch mladších, tu uklízí minimálně měsíc. Pracovnice má na starosti pan P. z Olmanu, který zde dnes není. Dále uvedl, že evidenci jejich docházky nevede, vše funguje tak, že ve smlouvě je definován počet lidí od OLMANu, kteří musí během otvírací doby zajistit úklid. Za úklid zodpovídá OLMAN. Pracovní prostředky (kýbl, prachovka, smeták) je OLMANu. Výše uvedené skutečnosti svědčí o tom, že vykonávaly pro stěžovatele podle jeho pokynů závislou práci spočívající v úklidových pracích, byť některé ukrajinské pracovníce výslovně a přesně nezmínily obchodní firmu stěžovatele zapsanou v obchodním rejstříku. Výpověď paní H., která výslovně uvedla, že pro OLMAN nepracuje a má smlouvu s H. P., na tomto závěru nic nemění, neboť postavení většiny ostatních pracovníků, které v souvislosti se svojí prací zmínily skutečnosti související se stěžovatelem, a jimi vykonávaná činnost byly totožné. Paní H. navíc úklidové práce vykonávala pouze týden, tudíž nemusela být ve smluvních záležitostech s nimi souvisejících doposud plně zorientována.

pokračování

[24] Krajský soud podrobně zdůvodnil, v čem u kontrolovaných ukrajinských pracovníků shledal naplnění jednotlivých atributů závislé práce pro stěžovatele, a důvodná proto není ani námitka stěžovatele, že se soud nevypořádal s jeho námitkami o nenaplnění všech znaků závislé práce a že se stejně jako správní orgány některým znakům účelově vyhnul. Skutečnost, že se krajský soud při hodnocení naplnění znaků závislé práce kontrolovaných ukrajinských pracovníků vůči stěžovateli výslovně nevyjádřil k výpovědi paní H., nezakládá nezákonnost napadeného rozsudku, neboť jak již bylo uvedeno výše, postavení ukrajinských pracovníků bylo stejné (vykonávaly závislou práci pro stěžovatele) a dílčí odlišnost ve výpovědi paní H. na tom nic nemění.

[25] Ohledně poskytování odměny paní H. uvedla, že jim peníze dává H. P. jednou za měsíc. Paní Y. uvedla, že odměnu jí vyplácí 1x za měsíc OLMAN proti podpisu, neví přesně kdo. Paní S. uvedla, že odměnu jí vyplácí 1x za měsíc pan S. Na pracovišti pracuje s paní Y., která dělá stejnou práci. Paní H. uvedla, že neví, kdo jí peníze za práci poslal, a paní P. uvedla, že zatím žádnou odměnu nedostala. K tvrzení stěžovatele, že všechny pracovnice jasně uvedly, že odměnu jim poskytuje osoba odlišná od stěžovatele, Nejvyšší správní soud v návaznosti na výše uvedené konstatuje, že v souvislosti s vyplácením odměny opět žádná z pracovníků výslovně a přesně nezmínila obchodní firmu stěžovatele zapsanou v obchodním rejstříku. Paní Y. nicméně uvedla, že odměnu jí vyplácí 1x za měsíc OLMAN a paní S. zmínila, že odměnu jí vyplácí pan S., tj. osoba odpovědná za stěžovatele dle smlouvy mezi BAUHAUS k.s. a stěžovatelem, což jsou indicie ukazující na to, že minimálně v případě těchto pracovníků odměnu za vykonanou práci vyplácel stěžovatel. Pobírání odměny za práci navíc nepatří mezi obligatorní znak závislé práce, jak již zdejší soud konstatoval v bodu 14 rozsudku ze dne 13. 10. 2015, č. j. 2 Ads 151/2015 – 27. Ani způsob vyplácení odměn tudíž nevyvrací závěr správních orgánů o tom, že stěžovatel vystupoval jako zaměstnavatel ukrajinských pracovníků a dopustil se přestupku uvedeného v § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti.

[26] Výtka stěžovatele, že krajský soud a žalovaný neuvažovali nad tím, že stěžovatel mohl být prostředníkem, který by zprostředkoval práci subdodavatele pro BAUHAUS, není opodstatněná. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí tuto možnou verzi smluvních vztahů stěžovatel nezmínil, a žalovaný se jí tudíž ani nemohl zabývat. Krajský soud se touto možností úpravy smluvních vztahů zabýval v bodu 81 rozsudku, v němž mimo jiné uvedl, že úklidové práce byly vykonávány primárně pro potřeby stěžovatele, aby došlo ke splnění závazku stěžovatele vůči jeho klientovi. Ze smlouvy o dodávce úklidových prací je zřejmé, že subdodavatel se s pracovníky na provádění úklidových prací pro stěžovatele mohl dohodnout vždy až podle potřeby a na podnět stěžovatele, který mu zadával objednávky. Předmětem této smlouvy je provádění pomocných úklidových prací, které nelze vzhledem k nepravidelnosti a nárazovosti zabezpečit trvalými pracovníky stěžovatele. Stěžovatel tak byl subjektem, který vytvářel předpoklady pro výkon práce a nesl riziko neúspěchu. Nejvyšší správní soud tak ve shodě se krajským soudem konstatuje, že stěžovatel tudíž nebyl prostředník, ale sám měl závazek dlouhodobě provádět úklidové práce pro BAUHAUS.

[27] Žalovaný ohledně hodnocení důkazů poukázal na závěry inspektorátu a ztotožnil se s nimi. Inspektorát důkazy vyhodnotil zejména na str. 13 svého rozhodnutí. Zdůraznil, že shromážděné důkazy umožňují o věci rozhodnout v souladu se zásadou materiální

pravdy. Ve vztahu k návrhu stěžovatele na provedení výsledku zmocněnce BA-ST s.r.o. pana V. G. a manažera zakázek stěžovatele pana M. S. uvedl, že jejich vyjádření by nemohla přinést nic nového. K údajům poskytnutým ukrajinskými pracovníci uvedl, že korespondují s údaji poskytnutými v rámci součinnosti panem Š. Ke stěžovatelem doložené smlouvě o dodávce úklidu uzavřené se společností BA-ST s.r.o. ze dne 8. 10. 2018, fakturám, objednávkám, a jednotlivým dohodám o provedení práce mezi touto společností a ukrajinskými pracovníci inspektorát uvedl, že prokazují existenci právního vztahu mezi stěžovatelem a společností BA-ST s.r.o., nikoli to, že by kontrolované pracovníce vykonávaly závislou práci pro uvedenou společnost. Tyto doložené doklady jsou v přímém rozporu s dalšími provedenými důkazy a s tím, co bylo na pracovišti v rámci kontrol zjištěno, k čemuž přispívá i skutečnost, že stěžovatel v rámci námitek nejprve uváděl, že kontrolované pracovníce byly zaměstnankyněmi společnosti DOLCE VITA, a doložil čestné prohlášení jednatele této společnosti, nicméně následně v rámci správního řízení namítl, že došlo k omylu a ukrajinské pracovníce ve skutečnosti vykonávaly závislou práci pro společnost BA-ST s.r.o. Inspektorát písemnosti, kterými stěžovatel dokládal právní vztahy se subdodavatelem, vyhodnotil jako „papírové“ uzavřené za účelem zastření skutečného stavu věci. Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že inspektorát při hodnocení důkazů postupoval korektně a nestranně, své hodnocení důkazů srozumitelně, řádně a přehledně zdůvodnil, vyhodnotil důkazy ve prospěch i v neprospěch stěžovatele, a není mu tak na místě v tomto ohledu cokoli vytknout. Nepochybil tudíž ani žalovaný, když na závěry inspektorátu odkázal a ztotožnil se s nimi. Námitka stěžovatele, že žalovaný odmítl doplnění důkazů ze strany stěžovatele a důkazy předložené stěžovatelem ignoroval, resp. je vyložil v jeho neprospěch, proto není opodstatněná, stejně jako námitka stěžovatele, v níž s poukazem na obsah žaloby žalovanému vytýká nedostatečné vyhodnocení důkazů a nedostatečné zdůvodnění, proč se přiklonil k určitým závěrům.

[28] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil tvrzení stěžovatele, že výpovědi ukrajinských pracovníků jsou nedůvěryhodné, neboť mnohdy kvůli své pochopitelné neznalosti problematiky uvádí tvrzení, která jsou ve vzájemném rozporu. Výpovědi jednotlivých pracovníků totiž jsou bezprostřední a reagují na jednoduché a srozumitelné otázky týkající se výkonu jejich práce. V tom, kdo vůči nim vystupoval jako zaměstnavatel, se jejich výpovědi v podstatné míře shodují a korespondují také s výpovědí pana Š., s výjimkou již zmíněné výpovědi paní H., která však ve své výpovědi rovněž poukázala na osobu spojenou se stěžovatelem, když uvedla, že pracovní dobu stanovil vedoucí z OLMANu P. P.

[29] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce, že krajský soud hodnotil zjištěné skutečnosti selektivně. Krajský soud hodnotil veškeré zjištěné skutečnosti jednotlivě i ve vzájemné souvislosti, objektivně a nestranně. Konstatování krajského soudu, že ze součinnosti poskytnuté paní Y. vyplynulo, že se podřizovala pokynům pana P. a S., tj. osob, které si spojovala se stěžovatelem, představuje korektní uvedení skutečností relevantních pro posouzení věci. S poukazem stěžovatele na skutečnost, že paní Y. má uzavřenou pracovní smlouvu se společností BA-ST s.r.o., se krajský soud řádně vypořádal, když konstatoval, že sdílí závěr správních orgánů, že tyto dohody slouží k formálnímu zastření skutečného charakteru vztahu mezi pracovníci a stěžovatelem.

pokračování

[30] Za situace, kdy z výpovědí ukrajinských pracovníc v převážné míře vyplývá, že vykonávaly závislou práci pro stěžovatele a shodují se ve způsobu výkonu této práce, s čímž koresponduje výpověď pana Š., již nebylo třeba provádění další dokazování. Závěr správních orgánů i soudu o nepotřebnosti výsledku zmocněnce společnosti BA-ST s.r.o. a pana S., manažera zakázek stěžovatele, tak je zcela správný. Nelze proto stěžovateli přisvědčit, že důkazy jím navržené byly potřebné ke zjištění skutkového stavu a jejich neprovedení má za následek, že došlo k porušení zásady materiální pravdy a kasační stížností napadený rozsudek nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.

[31] Nejvyšší správní na rozdíl od stěžovatele nespatřuje žádný rozpor v závěru krajského soudu, že skutkový stav je jednoznačný a dohody o provedení práce mezi BA-ST s.r.o. a ukrajinskými pracovníci slouží k zastření skutečného charakteru vztahu mezi pracovníci a stěžovatelem. Není totiž možné, aby si žádná z pracovníc při kontrole dne 26. 11. 2018 nevybavila, že nedlouho předtím uzavřela dohodu o provedení práce s BA-ST s.r.o. (dle stěžovatelem předložených dohod ji paní S. měla uzavřít dne 10. 10. 2018, paní H. dne 25. 10. 2018, paní P. dne 1. 11. 2018 a paní H. dne 15. 11. 2018) a že jim tato společnost vyplácí odměnu (jak to stěžovatel tvrdí s poukazem na výdajové pokladní doklady) a namísto toho by mylně ohledně výkonu své práce a odměňování za ni odkazovaly na osoby spojené se stěžovatelem, popř. nebyly schopny uvést žádný subjekt, jak to bylo v případě paní H. Výpovědi ukrajinských pracovníc tak vyvrací tvrzení stěžovatele, že z kopií dohod o provedení práce a výdajových pokladních dokladů poskytnutých BA-ST s.r.o. vyplývá, že ukrajinské pracovníce byly zaměstnankyněmi této společnosti. Stěžovatelem dokládáný smluvní vztah s touto společností a související objednávky a faktury na tomto závěru nic nemění. V návaznosti na výše uvedené zdejší soud konstatuje, že stěžovateli nelze přisvědčit ani v tom, že napadený rozsudek nevychází ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu.

[32] Krajský soud se rovněž vypořádal zcela správně s poukazem stěžovatele na protokol o výsledku jiné kontroly v Českých Budějovicích, když konstatoval, že není pro posuzovanou věc relevantní, neboť nepředstavuje rozhodnutí ve věci, a nemůže tak založit legitimní očekávání, přičemž stěžovatelem zmíněná věc se od posuzované věci podstatně liší v tom, že pracovníce kontrolovaná v Českých Budějovicích uvedla jako jméno svého zaměstnavatele subdodavatele, kdežto v posuzované věci ani jedna z pěti kontrolovaných pracovníc neoznačila jako svého zaměstnavatele stěžovatelem tvrzenou obchodní společnost BA-ST s.r.o.

[33] Námitku, že pokuta je pro něj likvidační, stěžovatel uplatnil v řízení před krajským soudem opožděně, neboť ji uvedl až v replice ze dne 10. 2. 2021, avšak lhůta pro podání žaloby, v níž bylo možno žalobu podle § 71 odst. 2 s. ř. s. rozšířit o další žalobní body, uplynula dne 24. 11. 2020. Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že konstatování stěžovatele v návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, že „*vykonatelnost zaplacení pokuty je v tuto chvíli pro žalobce naprosto likvidační*“, nepovažuje za žalobní bod namítající likvidační výši pokuty, ale jedná se o popis aktuální situace stěžovatele. Krajský soud se proto námitkou likvidační výše pokuty oprávněně pro její opožděnost nezabýval, a nemůže se jí tudíž zabývat ani Nejvyšší správní soud.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[34] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[35] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu